

Ikt. sz.: NEB-41/1-3/2020.

NEB-1/2020. sz. ülés
(NEB-34/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2020. február 10-én, hétfőn 13 óra 01 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása</i>	5
<i>A bizottság 2020. évi tavaszi ülészakra vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	6
<i>Határozathozatal</i>	6
<i>Tájékoztató a 2021. évi népszámlálással kapcsolatban 2020. január 13-án megtartott előkészítő szakmai fórumról</i>	7
<i>Hollerné Racskó Erzsébet hozzászólása</i>	7
<i>Országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeinek meghallgatása</i>	9
<i>Felföldi Mária tájékoztatója</i>	9
<i>Hozzászólások</i>	11
<i>Akopyan Nikogosz tájékoztatója</i>	12
<i>Hozzászólások</i>	13
<i>Akopyan Nikogosz válaszadása</i>	14
<i>Kozma György tájékoztatója</i>	15
<i>Egyebek</i>	19

Napirendi javaslat

1. A bizottság 2020. évi tavaszi ülészekre vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása
2. Tájékoztató a 2021. évi népszámlálással kapcsolatban 2020. január 13-án megtartott előkészítő szakmai fórumról
3. Országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeinek meghallgatása
 - 3.1. Felföldi Mária elnök, Országos Lengyel Önkormányzat
 - 3.2. Akopyan Nikogosz elnök, Országos Örmény Önkormányzat
 - 3.3. Agócs János elnök, Országos Roma Önkormányzat
 - 3.4. Kozma György elnök, Magyarországi Románok Országos Önkormányzata
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
 Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
 Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
 Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
 Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló
 Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószóló
 Dr. Serkisian Szeván Simon örmény nemzetiségi szószóló
 Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló
 Szolga József horvát nemzetiségi szószóló
 Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Hollerné Racskó Erzsébet elnök (Országos Nemzetiségi
 Önkormányzatok Szövetsége)
 Felföldi Mária elnök (Országos Lengyel Önkormányzat)
 Akopyan Nikogosz elnök (Országos Örmény Önkormányzat)
 Kozma György elnök (Magyarországi Románok Országos
 Önkormányzata)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 01 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Sehr geehrte Damen und Herren! Ich begrüße Sie recht herzlich bei unserer ersten Sitzung im Jahre 2020. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelettel köszöntök mindenkit a Magyarországi nemzetiségek bizottsága 2020. évi első bizottsági ülésén. Külön szeretném köszönteni dr. Török Tamást, az AJBH titkárságvezetőjét, dr. Kiss Balázs jogi főreferenst, természetesen tisztelettel köszöntöm valamennyi országos elnököt, hivatalvezetőt, a munkatársakat és valamennyi résztvevőt.

A jegyzőkönyv részére megállapítom, hogy a jelenléti ív szerint 11 fő bizottsági tag van személyesen jelen. Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószólót. Brigitta valószínűleg itt van a házban, rövidesen meg fog érkezni. A munkánkat tehát 12 szavazattal kezdjük meg, a bizottság határozatképes.

A napirendet írásban kiküldtük, ezzel kapcsolatban módosító észrevétel írásban nem történt. Egy napirendi ponton belüli módosítást szeretnék csak felvetni. Agócs János, az Országos Roma Önkormányzat vezetője majd egy következő ülésen fog bemutatkozni, illetve beszámolni, de ez csak a harmadik napirendi pont belsejét érinti. Kérdezem, hogy van-e a bizottság tagjai részéről bárkinek a kiküldött napirenddel kapcsolatban módosító vagy kiegészítő észrevétele. *(Senki sem jelentkezik.)* Kérem, kézfeltartással jelezze, aki a napirenddel egyetért. *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy egyhangúlag, 12 igen szavazattal a napirendet elfogadtuk.

A bizottság 2020. évi tavaszi ülészakra vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása

Az első napirendi pont a bizottság 2020. évi tavaszi ülészakra vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása. A munkatervet a bizottság tagjainak javaslataival kiegészítettük, a bizottsági tagok részére kiküldtük, illetve itt is kiosztottuk. Közbevetőleg szeretném mindenki részére elmondani, mivel több új elnök is van, hogy az új ciklus kezdetét követően a nemzetiségi bizottság titkársága részére kiadtam, hogy mindig minden meghívót, anyagot, háttéranyagot, tájékoztatást, amely a bizottsági ülés napirendjeivel kapcsolatos, úgy, ahogy a bizottság tagjainak, minden állandó meghívottnak, tehát az országos önkormányzati elnököknek és minden további állandó meghívottnak automatikusan küldjenek ki. Tehát csak abban az esetben nem megy ki valamilyen anyag, ha azt én személy szerint kifejezetten megtiltom vagy kérem, hogy még ne küldjék ki. Tehát azt kérem, hogy ha bárki az országos nemzetiségi önkormányzatok vagy az állandó meghívottak közül esetleg mégsem kapna meg valamit, legyenek szívesek ezt a titkárság felé jelezni, mert lehet, hogy e-mail probléma vagy egyéb gond van. De normál esetben mindenki mindig minden anyagot, beleértve a háttéranyagokat is, meg kell hogy kapjon.

Ezen rövid kitérő után térjünk rá a napirendi pontra. A munkatervben szerepelnek a kormány törvényalkotási programjában foglalt törvényjavaslatok is, melyek esetében a bizottság kezdeményezni kívánja a házbizottságnál a nemzetiségi napirendi pontként történő meghatározást. Az előzetes álláspontunkról írásban tájékoztatjuk a házbizottságot. Kérdezem a

bizottságunk tagjait, hogy a tavaszi ülészakra vonatkozó munkatervvel, illetve a nemzetiségi napirendi ponttá nyilvánítandó várható törvényjavaslatokkal kapcsolatban van-e valakinek kiegészítése, módosító indítványa. *(Paulik Antal jelentkezik.)* Ha nincs... *(Közbeszólások: De van!)* Bocsánat! Akkor Paulik Antal szlovák szószólónak adom meg a szót. *(Szuperák Brigitta megérkezik.)*

Hozzászólások

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Én is köszöntök minden jelenlévőt a mai ülésünkön. Elnézést, hogy nem küldtem meg írásban a javaslatom, de elég későn jött információ arról, hogy komolyabb feszültség látszik kialakulni a felsőoktatási nemzetiségi tanszékek irányítói kinevezései kapcsán. Azon gondolkodtam, hogy ez talán megérne egy önálló programpontot az első félévi ülések sorában, amikor a kinevezési gyakorlatról, illetve annak változtatási lehetőségéről beszélnénk kicsit szélesebb körben, nem csak a bizottság. Elhangzott a múltkori megbeszélésen az egyetemi autonómia s a többi, elsősorban német, illetve talán horvát és szlovák részről is érkeztek jelzések arról, hogy nem feltétlenül szerencsés a meglévő gyakorlat. Tehát ebben érdemes lenne egy kört futni úgy, hogy a napirendben is megjelenik. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Szolga József horvát nemzetiségi szószóló.

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Köszöntöm a megjelent vendégeket. Csatlakoznék a szlovák szószóló úrhoz, mindenképpen szeretném én is, ha ez bővebb körben lenne megtárgyalva, hogy megelőzzük azt az anomáliát, ami Baján történt.

Másrészt pedig javasolnám, hogy az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségével a költségvetés előkészítése előtt mindenképpen időben tárgyaljunk esetleg egy közös megbeszélés formájában.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További észrevétel vagy kiegészítés? *(Senki sem jelentkezik.)* Röviden reflektálnék, bár az egyebeket előrehoztátok az első napirendi pontba.

Egyrészt azzal, amit Paulik Antal mondott, teljesen egyetérték. Ma délelőtt jött Bódis József államtitkár úr válasza, kértünk ugyanis személyes egyeztetést pont a pécsi német alapítványi tanszék helyzetével, illetve a bajai Nyelvi Intézet nemzetiségi pedagógusképzője vezetőjének kinevezésével kapcsolatban. Jövő héten kedden délután fogunk az ONÖSZ-szel együtt egyeztetni az államtitkár úrral és javasolom, hogy utána az egyeztetés tapasztalataival és eredményeivel foglalkozzunk, ha szükséges, természetesen ki fogjuk egészíteni a majdani napirendet. Tehát attól, hogy most a munkatervben mi van, bármikor ezt felvehetjük, de teljesen jogos a felvetés és egyetérték vele. Röviden tehát azt javasolnám, hogy a jövő heti egyeztetést követően, ha szükséges, tűzzük akár a következő ülés napirendjére.

Határozathozatal

Ha nincs más észrevétel, feltenném szavazásra. Aki egyetért az írásban megküldött, a tavaszi ülészakra vonatkozó munkatervvel, valamint a házbizottságnál kezdeményezendő nemzetiségi napirendi ponttá nyilvánítással, az, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* Ellene volt? *(Senki sem jelentkezik.)*

Megállapítom, hogy 13 szavazattal, egyhangúlag elfogadtuk. A jegyzőkönyv részére mondom, hogy időközben Szuperák Brigitta is megérkezett, tehát 12 fővel és 1 helyettesítéssel folytatjuk a munkát.

Tájékoztató a 2021. évi népszámlálással kapcsolatban 2020. január 13-án megtartott előkészítő szakmai fórumról

A 2. napirendi pont: tájékoztató a 2021. évi népszámlálással kapcsolatban 2020. január 13-án megtartott előkészítő szakmai fórumról. A január 13-ai megbeszélésre akármilyen technikai okok miatt én nem kaptam meghívót, elvileg szántak nekem, úgyhogy emiatt nem vettem részt ezen az egyeztetésen. Utána megkaptam ezekről az anyagot, mindenkinek ki lett küldve a január 13-ai szakmai fórumnak a prezentációja, emlékeztetője, valamint a január 13-ai szakmai fórumon elhangzottak alapján pontosított kérdőív adattartalma is, valamint még a múlt hét végén kiküldtem dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet ombudsmanhelyettes által a NEB részére küldött levelet.

Kérdezem Hollerné Racskó Erzsébetet... Nem láttam még őt. *(Jelzésre:)* Ja, de itt van már! Akkor szeretettel üdvözöllek. Minden anyagot kiküldtünk. Ha a bizottság egyetért vele, akkor szeretnék szót adni Hollerné Racskó Erzsébetnek, miután leült és magához tért. A szóadás lényege az lenne, hogy mi természetesen azt kívánjuk megtárgyalni, és próbáljuk egyetértésünkkel erősíteni nyilván, amit az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége egyeztetett álláspontja alapján fontosnak és szükségesnek tart a népszámlálással kapcsolatban. Ezért kérem, mert formálisan meg kell tgyük, hogy aki egyetért azzal, hogy elnök asszonynak megadjam a szót, az kézfeltartással szavazzon. *(Szavazás.)* Köszönöm. Parancsolj!

Hollerné Racskó Erzsébet hozzászólása

HOLLERNÉ RACSKÓ ERZSÉBET elnök (Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége): Köszönöm szépen a szót. Elnézést kérek a késésért, de a 2-es villamos elromlott alattam, úgyhogy ez az oka a késedelemnek.

Szeretném elmondani, hogy január 13-án, amikor volt egy szakmai értekezlet a népszámlálás előkészítéséről a Központi Statisztikai Hivatal szervezésében, akkor az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökei és képviselői közül többen részt vettünk ezen a megbeszélésen. A tanácskozás során volt néhány olyan kérdés, amit problémaként jeleztünk. Ezek között az egyik talán legfontosabb és ezt mindannyian ott hangsúlyoztuk, hogy fontosnak tartanánk, hogy valamiféle garancia legyen az anonimitás megőrzésére, konkrétan: a különböző nemzetiségi hovatartozásra és az állampolgárok nevére vonatkozó adatok ne legyen összekapcsolhatók; erre kértünk garanciákat. Egyébként úgy a német közösség, mint mi magunk is a 2018-as törvény előkészítése során jeleztük ezeket az aggályainkat, ezt fontosnak tartottuk ott is elmondani.

Úgy gondolom, a kérdőív struktúrájában bekövetkező változások vagy tervezett változások, konkrétan, hogy a demográfiai adatokat követően kerül sor a nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó kérdések feltételére, megoldja talán az egyik problémát, amit szintén jeleztünk, ugyanis rendszeresen előfordult, hogy a nemzetiségi hovatartozásra a számlálóbiztosok nem kérdeztek rá. Ezt jeleztük korábban is egyébként, és most is rámutattunk. Úgy

gondoljuk, hogy nagyon fontos esemény a népszámlálás a közösségeink életében is, ezért fontos lenne odafigyelni erre.

Javaslatot tettünk arra, hogy a helyi önkormányzatok, tehát a települési önkormányzatok a nemzetiségi önkormányzatokkal együttműködve készítsék elő és bonyolítsák le a népszámlálást helyi szinten, és javaslatot tettünk arra, hogy a végrehajtási rendeletben ez kerüljön valamilyen módon jelzésre, tehát egy javaslat szintjén a nemzetiségi önkormányzatokkal való együttműködést is szövegszerűen is foglalják bele ebbe a rendeletbe.

Amire mi ezenkívül a kollégákkal kötelezettséget vállaltunk, az az, hogy a nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó kérdésekkel kapcsolatban egy egységes álláspontot fogunk megfogalmazni. Mi erről beszéltünk azóta a kollégákkal, még nem mindenkitől kaptam írásban is megerősítést, de a javaslatunk alapvetően az, hogy a 2016-os mikrocenzus négy kérdése maradjon meg az adatok összehasonlíthatósága okán is, és abból az okból kifolyólag is, hogy úgy gondoljuk, ezekkel a kérdésekkel egy árnyaltabb kép és a valóságot jobban tükröző kép alakulhat ki a népszámlálást követően. Úgyhogy most itt tartunk.

Illetve Szalayné Sándor Erzsébet ombudsmanhelyettes asszony a múlt héten az általa tervezett állásfoglalással kapcsolatban megkereste az országos nemzetiségi önkormányzatokat is, a közgyűlés tagjainak véleményét erről kikértük. Most a szlovák esetről beszélek, és természetesen visszajelzést fogunk küldeni ombudsmanhelyettes asszonynak, aki fontosnak tartja, hogy ebben a kérdésben ő is megfogalmazza a véleményét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Természetesen megadom a szót, bárki hozzászólhat, mondhat véleményt, de mivel úgy gondolom - amennyire eddig ismerem az előzményeket és az írásos anyagokat -, hogy itt az ONÖSZ részéről lesz egy olyan egységes javaslat, amellyel valószínűleg mindannyian egyet fogunk érteni és az ombudsmani hivattal is, azt javaslom, várjuk meg, hogy formálisan is megkapjuk az ONÖSZ-től ezt az egységes javaslatot a népszámlálással kapcsolatban, és utána összehívunk egy ülést, vagy a soron következő ülésen döntsünk majd ennek ismeretében.

Én még tájékoztatásul mondanám, hogy itt több ügyben egyeztettünk Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úrral. Erre vonatkozóan egyrészt az eddigi valószínű álláspontunkkal ő is egyetért, és természetesen mindenben támogatni fogja azt az egységes álláspontot, ami kialakul. Azt kértem tőle - mert ha én a KSH-jegyzőkönyvet jól vettem, akkor még idén tavasszal benyújtásra kerül a 2021. évi népszámlálás végrehajtására vonatkozó kormányrendelet tervezete -, arra kértem miniszterelnök-helyettes urat, hogy ez ne menjen úgy kormányülés elé, hogy előzetesen az ONÖSZ és az ombudsmani hivatal ezt nem véleményezhette vagy nem véleményezte, amit megígért. Ezzel a kormányrendelettel a kérdőív adatköreiből a tartalmi felsorolása lenne véglegesítve, és majd ezt követően összesel lesznek a pontos kérdésmegfogalmazások véglegesítve.

Úgyhogy akkor kérdezem, hogy van-e valakinek ezek után vagy ezzel kapcsolatban kérdése, észrevétele, hozzászólása a bizottság tagjai részéről. *(Senki sem jelentkezik.)* Ha nincsen, akkor eszerint csináljuk. Majd akkor várjuk az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségétől ezt az egységes álláspontot, azt rögtön napirendre fogjuk tűzni, és akkor továbbítjuk. Köszönöm szépen. Ezzel a 2. napirendi pontot bezárom.

Országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeinek meghallgatása

A 3. napirendi pont: az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeinek meghallgatása. Ahogy itt jeleztem, Agócs János elnök úr majd egy későbbi ülésen fog bemutatkozni, illetve elmondani a terveiket. Annyit előzetesen, hogy lehet, nem volt jó a gondolat, de én úgy kezdtem el egyeztetni az elnök asszonyokkal, urakkal, hogy akik először lettek megválasztva, azokat kerestem meg, és kértem meg a bemutatkozásra, hogy minél hamarabb mindenki megismerje őket, aki esetleg még nem ismeri őket, hiszen újak. Ezzel együtt majd mindenki ugyanúgy a saját terveiről, illetve a nemzetiségek terveiről bemutatkozik, de gondoltam, fontosabb az újaknak. Arra nem gondoltam, hogy viszont éppen azért, mert újak, valószínűleg nekik nehezebb a bemutatkozás. Úgyhogy elnézést kérek, én abszolút jó szándékkal gondoltam jónak ezt a sorrendet, és köszönöm, hogy elvállalták, elvállaltátok.

Elsőként kérem Felföldi Máriát, az Országos Lengyel Önkormányzat elnök asszonyát, hogy foglaljon helyet, és ahogy a miniszterhelyettes úrnak is mondtam, természetesen időkorlát nélkül, de maximum 12-15 percben mondja el a tájékoztatóját.

Felföldi Mária tájékoztatója

FELFÖLDI MÁRIA elnök (Országos Lengyel Önkormányzat): Röviden, tömören. Ráadásul az mindenkinek jobb lesz. Köszönöm szépen. Köszönöm a meghívást az országos önkormányzat nevében, ez nagy megtiszteltetés nekünk. Remélem, hogy tényleg rövidre fogom.

Teljesen új vagyok az országos önkormányzatban, bár előtte a települési önkormányzatban dolgoztam. Lengyelországban születtem, a poznani egyetemen végeztem lengyel filológia és filozófia szakon. Már harminc éve élek Magyarországon. Majdnem az elejétől fogva dolgoztam, részt vettem valamilyen módon a lengyelség kulturális életében, elnökhelyettes voltam a Bem Kulturális Egyesületben, 2002-től a II. kerületi lengyel nemzetiségi önkormányzat képviselője vagyok. 2006-ban megalapítottuk egy csapat által a Polonia Nova Kulturális Egyesületet, amelynek a célja az, amit most próbálok az önkormányzatban is bevezetni. Nem tudom magyarul, nem tudok megfelelő szót találni, de aktivizáljuk a fiatalokat, hogy tényleg részt vegyenek nemcsak passzívan, hanem aktívan is a lengyelség életében.

Magyarországon 8-12 ezer közötti lengyel származású ember él. A '19 évi választásokon 3556 lengyel választó regisztrálta magát. Akkor hoztunk létre 44 lengyel nemzetiségi önkormányzatot, a fővárosi és az országos önkormányzatot. Úgy gondolom, hogy részletesen bemutatnom az országos önkormányzat munkáját teljesen felesleges, mivel mindenki sokkal jobban tudja nálam, hogy hogyan működik és melyek az alapvető céljai. De van három pont, amelyek most a kollégáimnak és nekem is a legfontosabbak az Országos Lengyel Önkormányzat működésében. Az országos önkormányzat alá tartozik 3 intézmény, ezek közül az egyik a Lengyel Kulturális Központ. A Lengyel Kulturális Központnak három telephelye van Magyarországon. Kettő Budapesten és egy Szögligeten, Borsod megyében. Ez a szögligeti kiemelten fontos, mivel ez a telephely gondozza a magyarországi lengyel telepések bölcsőjének számító Derenket. Nemzetiségünk története szempontjából Derenk a lengyel emlékezet egyik legfontosabb helyszíne. Hasonló a másik hely is, Balatonboglár, amely a magyarországi lengyeleknek nagyon fontos, mivel az jelképe a lengyel-magyar barátságnak azért - hogy is mondjam -

ahogy a magyarok fogadták a lengyel háborús menekülteket 1939-ben. Ez a két hely a lengyel történelmi emlékhely és ezek megőrzése, fejlesztése, fenntartása nagyon fontos. Létfontosságú nekünk, mivel az a lengyelek magyarországi történelmének élő dokumentálása, mondjuk úgy. Ez az első feladat tehát, megfelelő forrásokat, módszereket találni, hogy ez a két hely éljen tovább és fejlődjön.

A másik - és gondolom, talán a szlovák önkormányzat képviselője fog engem támogatni - az idősek, a szeniorok problémája, nem tudom magyarul. A statisztikai adatok szerint a lengyel nemzetiséghez tartozók nagyobb része jó hatvan felett van. Nem akarjuk, hogy az idős kor valahogyan korlátozza őket a kulturális életben, hogy ne tudjanak részt venni a mi életünkben. Az egészség hiánya, a mozgásképtelenség, jó pár tényező van. Ha jól tudom, megbeszéltem más kollégákkal más önkormányzatokból, a szlovákoknál, görögöknél is fontos ez a probléma. Ilyen programot vagy intézményt kell teremteni, amely segíti a szeniorokat abban, ne veszítsék el a kapcsolatot, ne felejtsek a hagyományokat, a nyelvet. Gondolom, hogy nagy része lenne ebben az önkéntes programoknak, amelyekbe a fiatalok bekapcsolódnának.

A másik probléma a szakemberhiány. A nemzetiségi iskolák létfontosságúak mindegyik nemzetiségnek. De gondolom, nemcsak nekünk okoz nagy gondot a pedagógusok hiánya, ami többek között a diplomák honosításával kapcsolatos nehézségekből származik. Az iskolánk igazgatója már próbált lépéseket tenni ebben az ügyben, hogy Magyarországon hozzanak létre posztgraduális képzést nemzetiségi pedagógusok számára. Számunkra ez nagy segítséget jelentene. Talán az ELTE-n vagy a Pázmányon lehet szervezni valamilyen rendszerben kétéves nemzetiségi tanárszakképzést. Ha ez nem lehetséges, szerveznünk kell Lengyelországban ilyen típusú továbbképzést, csak az a fontos, hogy utána a Magyar Ekvivalencia és Információs Központ fogadja el és honosítsa az okleveleket. Ez az első probléma a szakemberekkel.

A másik nem az iskolával kapcsolatos, de sok gondot jelent, beszélgetésből tudom, hogy az önkormányzatok, civil szervezetek képviselői számára nincs valamilyen szakmai támogatás. Jogi és közigazgatási témákban különböző intézmények, kormányzati intézmények szerveznek képzéseket. De hiányzik - nem tudom, hogyan lehet másképpen mondani, talán komolytalan az az elnevezés, amit lehet hallani - a kulturális menedzserek számára ilyen képzés. Gondolom, az önkormányzati képviselők nagy része mintegy kultúrmenedzserként dolgozik. Nekik kell a kulturális életet szervezni, pedig senki nem képezte őket erre. A programok, amelyeket szerveznek, a módszerek, amelyekkel próbálják népszerűsíteni a nemzetiségi kultúrát, kicsit elavultak, vagy mindig ismétlődnek. Gondolom, hogy ha tudunk ilyen programot szervezni, továbbképzés szükséges a civil szervezetek és az önkormányzatok képviselői számára. Ezek a legfontosabbak nekünk, mivel nagyon újak vagyunk, bár biztosan új pontok is kiderülnek, de jelenleg ezek a legfontosabbak.

Akartam még mondani, hogy nagyon köszönöm a másik önkormányzattól a szószóló asszonynak a segítséget, mert eddig bármilyen kérdéssel, problémával fordultunk oda, mindig számíthattunk a kollégákra. Továbbra is nyugodtan dolgozunk, mivel tudjuk, hogy ha szükségünk van rá, van kihez fordulni és biztosan segítenek. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Feláll az asztaltól.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Egy pillanatra még maradjon, ha megkérhetem! Nem fogjuk most az összes felvetett kérdést áttárgyalni, de szeretném megadni azért a lehetőséget, hogy ha valakinek kérdése van vagy valamit hozzá szeretne fűzni, azt megtehesse. Nem kötelező, de akkor most van lehetőség. *(Alexov Lyubomir jelentkezik.)* Alexov Lyubomir szerb szószóló.

Hozzászólások

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Igazából nem akartam sokat beszélni, de mivel Paulik Tóni nem jelentkezett, ezért... *(Derűtség. - Giricz Vera: Hiányérzetünk lenne!)*

A viccet félretérve és nagyon komolyan, amit elnök asszony itt felvetett a különböző képzések kapcsán, azt hiszem, az nem lengyel probléma, hanem mindnyájan szembesülünk a diplomahonosítás problémáival úgy az oktatás, mint a kultúra bármely területén. Mi szerb vonalon próbáltunk ebben lépni már több irányba, egyrészt a tanári oklevelek honosítása kapcsán bizonyos átmeneti intézkedéseket sikerült is az EMMI oktatási államtitkárságával elérnünk, azonban egy általános megoldás nem született. Itt tényleg az oktatástól a kultúráig, a színházig mindenhol problémák vannak, és ez azért probléma, mert a képezési előírások miránk is vonatkoznak, a mi költségvetési intézményeinkre ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint bármely általános, hogy úgy mondjam, magyar intézmény számára, és ezek csak egységes fellépéssel oldhatók meg. Ezt mi már látjuk, hogy egy-egy nemzetiség ebben megoldást nem tud találni.

Az elnök asszony most elég részletesen vetette fel ezeket a problémákat, de úgy gondolom, ez önmagában is megérne egyszer egy napirendi pontot akár itt a bizottságban, vagy az ONÖSZ-, vagy nem tudom, milyen fórumokon. Valamilyen átfogó programot ki kell dolgoznunk, ki kell találjunk, mert a szakember-utánpótlás nincs biztosítva, és ha meg lettünk említve mi, hatvanon túliak, akkor nekünk azért gondolkodnunk kellene ebbe az irányba, hogy hogyan lesz, amikor egy következő generáció nem fog megfelelni a magyar törvényi előírásoknak. Köszönöm szépen. *(Felföldi Mária: Köszönöm.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Szolga József horvát szószóló!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Csak egy tájékoztatást: a szociális ellátással kapcsolatban a bizottság törvénymódosítást előkészítő munkacsoportja befogadta ezt a kezdeményezést, és a miniszterelnökségi egyeztetésen se mutatkozott akadály, hogy esetleg a törvény szövegébe bekerüljön a szociális otthon működtetésének, alapításának a lehetősége, kizárólag, ha garantálni lehet, hogy nemzetiségi szociális intézménnyé válik. Az EMMI véleménye is az, hogy előzetesen nem gördítenek akadályt, de ez úgyis majd tárgyalásra fog kerülni. *(Felföldi Mária: Köszönöm szépen.)*

ELNÖK: Köszönöm. Ez a múlt csütörtöki egyeztetésnek a konkrét eredménye volt. *(Jelzésre:)* Slaba Ewa lengyel szószólónak adnám meg a szót.

DR. RÓNAYNÉ SLABA EWA MARIA lengyel nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én csak annyit szeretnék hozzátenni ahhoz,

amit itt most mondott a kolléganóm, hogy ő nagyon szerény. Nem mondta el, hogy legalább 15 éve vezette a lengyel egyesületet, a Polonia Novát. A „nova” azt jelenti, hogy „új”, és nála tényleg nagyon sok új fiatal lengyel megjelent. Nekünk nagyon nagy probléma fiatalokat bevonni a munkába, a nemzetiségi életbe, neki ez sikerült. Az igaz, hogy az országos munkában most az első lépéseket tette meg, mert nem régen volt választás, de eddig jól együttműködtünk. Nagyon reménykedem, hogy továbbra is így lesz, és ha így fogja vezetni az országos önkormányzatot, ahogy eddig ezt az egyesületet, akkor biztos baj nem lesz nálunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, és akkor az első részt ezzel lezártam volna (*Jelzésre:*), de megadom a szót Sianos Tamás görög szószólónak.

SIANOS TAMÁS görög nemzetiségi szószóló: Üdvözlöm a megjelenteket. Ha jól emlékszem, közel egy éve volt arról szó, hogy a pécsi egyetemen elindul egy kulturális és jogi szakértői képzés a nemzetiségek részére. Most hogyan állunk ezzel a helyzettel?

ELNÖK: Köszönöm. 2019. szeptember 1-jével nem tudták már elindítani vagy kiírni, de 2020. szeptember 1-jével el fog indulni, tehát gyakorlatilag idén már lesz lehetőség. Ez a nemzetiségi jogi szakemberellátásban nyilván sokat fog segíteni.

Köszönöm szépen Felföldi Mária elnök asszonynak a bemutatkozást és a felvetett gondokat.

Megkérném Akopyan Nikogoszt, az országos örmény önkormányzat elnökét bemutatkozásra.

Akopyan Nikogosz tájékoztatója

AKOPYAN NIKOGOSZ elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Köszönöm szépen. Köszönöm a lehetőséget, hogy most be tudok mutatkozni.

1995 óta vagyok az Országos Örmény Önkormányzatnál, gyakorlatilag képviselő voltam és elnökhelyettes is. Ilyen statisztikai számokba nem merek bocsátkozni, hogy mekkora a létszám, mennyi a regisztrált ember. Nagyjából tudjuk, ezért pontosan nem tudom mondani, nem merem.

Úgy gondolom, nem térnék vissza a múlt időkre vonatkozó önkormányzat feladataira vagy a munkájára. Én azt mondom, hogy nekünk most nagyon fontos szándékunk és a legfontosabb munkánk a két ország közötti diplomáciai kapcsolat visszaállítása, amit már régóta el is kezdtünk. Nem mondhatom, hogy sikeres volt, de jó hír az, hogy most az örmény miniszteri megbízott úrtól, a diaszpóráért felelős megbízott úrtól kaptunk meghívást egy májusi találkozóra, aminek mindenképpen eleget fogunk tenni. Pontosán célunk és szándékunk ez a diplomáciai kapcsolat. Nem azt mondom, hogy rajtunk múlik, de mindent megteszünk annak érdekében, hogy amennyire lehet, ezt vissza kellene állítani. Nem szeretnék visszatérni arra, hogy a probléma miből adódott, de a magyarországi örménység ennek nagy szenvedő alánya, az elmúlt években ezt már tapasztaltunk sajnos. Erre vonatkozóan is tervezünk november közepe tájban egy európai örmény diaszpóra fórumot, konferenciát, amelyre már 15 ország jelezte részvételét. Nagyon remélem, hogy a májusi találkozón a miniszteri megbízott úrral

fogunk olyan szintre jutni, hogy legyen hivatalos képviselő Örményországból, hiszen az elmúlt években gyakorlatilag nem tudtuk ezt elérni.

Az önkormányzati működéssel kapcsolatos problémákkal szembesültünk, vannak kérdések nyilván, amelyeket magunk között meg kell oldani, de az a problémánk - amihez az önök segítségére majd később lesz szükségünk, és amivel fogunk segítségért fordulni -, hogy az oktatási rendszerben mi nem tudunk megfelelni a törvényi előírásoknak, hiszen nincsenek akkora létszámú gyerekek, amivel eleget tudunk tenni. De van vasárnapi iskolánk, ahol két szorgalmas pedagógus gyakorlatilag társadalmi munkában foglalkozik most már lassan 45 gyerekkel, de helyhiányában gyakorlatilag utcáról utcára szoktak menni. Az Országos Görög Önkormányzat jóvoltából sokáig helyet biztosítottak nekünk. Ezt a helyhiányosságot valahogyan meg kellene oldanunk, mert én azt mondom, hogy ez nem egy nagy létszám, de szerintem ők is megérdemlik azt a lehetőséget, hogy méltóképpen foglalkozzanak azokkal, akiknek van szándékuk örménynek maradni, örménynek tanulni, a kultúrát is ismerni. Nyilván az önkormányzat mindent, ami tőle telik meg fog tenni annak érdekében, hogy ez megtörténjen.

A másik, amit tudni kellene, az az, hogy az októberi választások során a két legnagyobb örmény szervezet, gyakorlatilag az Erdélyi Örmény Gyökerek Egyesület és az Örmény Kulturális Központ együttműködött, koalíciót alkotott, és engem választottak elnöknek, a helyettesem dr. Issekutz Ákos az erdélyi örmény szervezet képviselőjében. Mindannyian egyetlenegy fontos feladatot találtunk: azt, hogy ezt a diplomáciai kérdést meg kellene minden erőfeszítésünkkel oldani.

Ami még fontosabb, hiszen nekünk tiszteletben kell tartani az erdélyi örmény származású emberek hagyományait, kultúráját, hiszen Európa legrégebbi örmény diaszpórája a gyergyószentmiklósi örmények, tavaly a 350. évfordulót ünnepeltük. Egy kicsit átalakult a hagyomány, a kultúra, és erre vonatkozóan mindenképpen szeretnénk kezdeményezni egy erdélyi örmény kulturális intézmény létrehozását. Sokáig gyakorlatilag egymás mellett működünk, mindenki megtette a saját feladatát, de ezt nem tudjuk azonosítani gyakorlatilag az örményországi örmény diaszpórával, mivel a helyzet homogén gyakorlatilag, az örménység Magyarországon különböző helyről származik, és ezt tiszteletben tartva kellene lehetőséget biztosítani mindenki számára. Csak ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek kérdése, felvetése az elnök úrhoz. *(Kissné Köles Erika jelentkezik.)* Kissné Köles Erika szlovén szószóló.

Hozzászólások

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm a 2020. évi első NEB-ülésem résztvevő valamennyi kollégámat, természetesen a vendégeket, elnök hölgyeket és elnök urakat.

Az örmény elnök beszámolójához kapcsolódóan szeretnék kérdezni. Ugyan elnök úr mondta, hogy nem tud fejből statisztikát mondani, de azért engem érdekelne a magyarországi örménység létszáma, nem az érdekel, hogy honnan származnak, hanem az, hogy a pillanatnyilag Magyarországon élőknek mekkora a létszáma, mennyi az a nemzetiségi önkormányzat, amivel az örménység rendelkezik. Tudniillik most származástól függetlenül a

magyarországi örménységről beszélünk és arról szeretnénk elsősorban hallani.

Továbbá szeretném hallani, hogy az a vasárnapi iskola milyen formációban és helyileg konkrétan hol működik. Tetszett említeni, hogy nem tudják fix helyre telepíteni az iskola működését. Szeretném megkérdezni, hogy az Országos Örmény Önkormányzat rendelkezik-e székházzal, illetve ha igen, akkor miért nem férnek el ott például. Ugyan még lenne pár kérdésem, de azt inkább majd személyesen. Köszönöm szépen.

Akopyan Nikogosz válasza

AKOPYAN NIKOGOSZ elnök (Országos Örmény Önkormányzat):
Köszönöm szépen a kérdéseket. Megpróbálok válaszolni arra, amire tudok.

Magyarországon a 2001-es népszámlálás alapján 5600 örmény van regisztrálva. (*Kissné Köles Erika: Ez '11-es adat?*) 2011-es, igen. Elnézést kérek. Ez egy hivatalos adat, de ezt mi nem tartjuk pontosnak. Voltak olyan önkormányzatok, amelyek pontosan emiatt szűntek meg. Ha nem lett volna az a létszám statisztikailag a népszámlálásnál, amikor nem tartózkodtak Magyarországon, akkor többen lennének. Például a pápai örmény önkormányzat megszűnt amiatt, hogy a 25 fő helyett csak 19-en voltak regisztrálva. Tehát vannak fenntartásaink a népszámlálással kapcsolatban. Ezért mondtam, hogy nem akarok statisztikai számot mondani, nem azért, mert nem tudom, de ez egy statisztikai szám, nem pontos szám. Tudjuk, hogy körülbelül hatezer fő örmény él Magyarországon, de a népszámláláskor 5600-
valamennyi volt regisztrálva.

Ami a vasárnapi iskolát illeti, egy önszorgalomból szervezkedő társaság, a szülők úgy döntöttek, hogy szükségük van a gyerekeknek az oktatás megtartására, hogy maradjanak, legyen lehetőségük kultúrára, hagyományok megőrzésére. Az Országos Örmény Önkormányzat lehetősége szerint mindent megtesz ennek érdekében. A VII. kerületben volt a helyiség, amit béreltünk, ahogy mondtam, az Országos Görög Önkormányzat helyet adott. Az Országos Örmény Önkormányzat jelenlegi székhelye egy lakás. Azt hiszem, 2010-ben kaptuk az Állami Számvevőszéktől vagy a kormánytól a lehetőséget, de csak ezt a helyiséget kaptuk. Ez a II. kerületben van, egy 160 négyzetméteres lakás, ahol az üléseket is szoktuk tartani néha, de háromszobás, gyakorlatilag 150-
valamennyi négyzetméteres, ahol egyszerűen lehetetlen 40 gyereket elhelyezni. Társasházban van, szomszédok vannak, és nem tehetjük meg, hogy vasárnaponként zavarjuk mindenki nyugalma. Azért mondom, hogy ez egy olyan probléma, amire mindenképpen szeretnénk, hogy legyen megoldás, akár három gyerekre is valami megoldást kell találnunk, de legfeljebb az ő elhelyezésük egyszerűbb, mint a negyven gyereké.

Nem tudom, milyen kérdés volt még, már nem emlékszem. Nagyon szívesen válaszolok. (*Kissné Köles Erika: A helyi önkormányzatok létszámára lettem volna még kíváncsi!*) 33 önkormányzat alakult, most 32 van, az egyik, a kaposvári megszűnt. Most van 32 önkormányzat, van fővárosi örmény önkormányzat, de a vidék és a főváros arányát nem tudom most megmondani hirtelen.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Egy kérdésem lenne még!

ELNÖK: Még egy kérdés, Kissné Köles Erika.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Nem akarom tovább szaporítani a szót, csak azt szeretném megkérdezni, hogy nincs valamilyen kulturális létesítmény, ahol a vasárnapi iskolát kvázi hivatalossá is lehetne akár tenni. *(Akopyan Nikogosz: Mondjanak ötletet!)* Nem mi adunk ötleteket, bocsánat! Megoldja minden önkormányzat.

AKOPYAN NIKOGOSZ elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Ne haragudjon! Ezt mondom, hogy *(Elnök: Kérem, hogy ne párbeszéd legyen!)* az Országos Örmény Önkormányzat jelenlegi székhelyén van regisztrálva az Örmény Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ és ott, ahogy mondtam, legfeljebb az üléseket lehet megtartani, de nem alkalmas egy ilyen csoport befogadására és vasárnapi iskola tartására. Keressük a megoldást. *(Kissné Köles Erika: Köszönöm.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha nincs további kérdés, megköszönöm a tájékoztatót. Egy mondatban azt szeretném mondani, hogy nagyon örülnénk, ha ebben az időszakban kevesebb probléma merülne fel örmény szinten, mint ahogy volt az előző időszakban. A nemzetiségi bizottság részéről ehhez minden segítséget meg fogunk adni, mert azt gondolom, hogy ez az örmény nemzetiségségnek, de mind a 13 nemzetiségnek elemi érdeke. *(Akopyan Nikogosz: Köszönöm szépen.)* Ehhez kívánunk sikeres és eredményes munkát. *(Akopyan Nikogosz: Mi előre szeretnénk menni és vissza nem nézünk. Köszönöm szépen.)* Köszönöm szépen.

Kozma György tájékoztatója

Átadom a szót Kozma György úrnak, a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata elnökének.

KOZMA GYÖRGY elnök (Magyarországi Románok Országos Önkormányzata): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Szószóló Asszonyok és Szószóló Urak! Elsősorban szeretném megköszönni a lehetőséget és a megtiszteltetést, hogy ma itt lehetek önök előtt és röviden bemutathatom az Országos Román Önkormányzat jövőre vonatkozó terveit.

Elsősorban magamról mondanék egy pár szót. Én Méhkeréken nőttem fel egy nagy létszámban románok lakta településen. Itt végeztem az általános iskolai tanulmányaimat, majd aztán a gimnáziumot is az egyetlen magyarországi román gimnáziumban, a gyulai Nicolae Bălcescu Gimnáziumban. Majd Szegeden a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola karán román nemzetiségi informatika szakon szereztem diplomát. A főiskolai évek alatt végig dolgoztam a Magyar Rádió, illetve a Magyar Televízió román nyelvű adásainak szerkesztésében munkatársként, majd a tanulmányokat befejezve 2009-től kezdtem dolgozni a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatánál mint kulturális referens, majd titkár. A 2014. évi nemzetiségi választásokat követően Juhász Tibor elnök úr lett az országos önkormányzat elnöke, így a hivatalvezetői poszt megüresedett és egy sikeres pályázat után a közgyűlés 2015-től szavazott bizalmat nekem erre a pozícióra, így 2015-től én láttam el a hivatal vezetését. Még ebben az évben beiratkoztam a Nemzeti Községi Egyetem közigazgatás-szervező szakára. 2018-ban diplomát szereztem, majd folytattam tanulmányaimat a mesterszakon, most ott végzős hallgató vagyok. A 2019. évi önkormányzati választások során az a

megtiszteltetés ért, hogy a hazai románság legnagyobb jelölő szervezetének, az "Összefogása a Magyarországi Románokért" Egyesületnek a listáján szerepelhettem első helyen és a sikeres választásokat követően, 2019. november 4-én a közgyűlés megválasztott elnökének.

Elmondhatom, hogy az előző választási ciklusokban is meghatározó szerepet játszottunk az Országos Román Önkormányzat közgyűlésének elnökségében, ha mondhatom így, mely alapján jelentősen fellendült a magyarországi románság anyanyelvű oktatása, kulturális, hagyományőrző és civil közösségi élet. Egészen a kicsiktől, a gyermekektől a nyugdíjasokig. Mint az köztudott, az Országos Román Önkormányzat az egyik legnagyobb oktatási intézményfenntartó, 6 köznevelési intézmény fenntartójává váltunk 2011-től, egészen '14-ig tartott ez az intézményátvétel. Így körülbelül 1200 gyermek tanul az intézményeinkben, 170 pedagógus plusz a technikai dolgozók mintegy 50-en.

Az elmúlt öt évben, elmondhatom, nagymértékben fellendültek a beruházási, fejlesztési munkálatok: a szószóló úr segítségével közel 1,4 milliárd forint értékben tudtunk ilyen jellegű munkálatokat, beruházásokat megvalósítani. Úgy gondolom, így az oktatási és nevelési tárgyi feltételek elég magas színvonalon vannak.

Ebből adódóan fontos számunkra az oktatás színvonalának, különösen a román nyelv oktatásának a fejlesztése, hiszen a román nyelv beszélése, úgy gondolom, az egyik alappillére a hazai románság jövőbeni fennmaradásának is. Ennek érdekében az országos önkormányzat ezt úgy tudja elősegíteni, hogy például az anyaországban, Romániában szervez pedagógus-továbbképzéseket, már 2004 óta több egyetemmel van együttműködési megállapodásunk, és minden évben gyakorlati továbbképzéseket szervezünk, illetve 2017-ben az önkormányzat hivatala keretén belül létrehoztunk egy pedagógiai munkacsoportot, akik konzultálva a pedagógusközösségekkel minden évben felméri a román nyelv oktatásának a helyzetét, különböző ajánlásokat tesznek annak érdekében, hogy a román nyelv oktatását hogyan tudnánk előrébb vinni, előrébb segíteni. Ezáltal több munkafüzet, több tankönyv került átdolgozásra, sőt saját műveket, tankönyveket, szótárakat is létrehoztunk.

Itt szeretném megemlíteni, hogy most így a ciklus elején meg az év elején éppen a költségvetés tervezésében is nagyban benne vagyunk, és úgy látom, hogy már egyre nagyobb gondot fog okozni az intézmények, különösen az oktatási intézmények alulfinanszírozottsága. Itt gondolok arra, hogy az utóbbi években a pedagógusok is emelkedtek, a garantált bérminimum is emelkedett, illetve elég csak gondolni a pedagógusok minősítésére, az intézményeinkben egyre több az idősebb korú pedagógus, és ennek vonzata a különböző jubileumi jutalmak. Az Emberi Erőforrások Minisztériumával 2017-ben kötöttünk egy kiegészítő közoktatási, köznevelési megállapodást, amelyet öt évre kötöttünk. Ez 2022-ben járna le, de úgy gondolom, addig ezt a megállapodást talán felül kellene vizsgálni annak érdekében, hogy a finanszírozás egy kicsit arányba kerüljön ezekkel a kiadásokkal.

Illetve ez is egy jó példa arra, hogy az országos önkormányzatokat is - hogy fogalmazzak, hogy érthető legyenek. Tehát a működési feltételek nagyban hasonlítanak a települési önkormányzatok működéséhez, tehát az előírások, a teljesítendő feladatok, ugyanakkor az elszámolásunk pedig merőben más, jobban hasonlít akár a civil szervezetre, a civil szférára. Ami nagy problémát okoz, az az, hogy nem tudunk megtakarítani, tehát egy olyan összeget félretenni, hogy szépen fogalmazzak, amihez hozzá lehetne nyúlni pontosan az

ilyen helyzetekben, amikor is az intézményeink financiális szempontból nehéz helyzetben vannak.

Itt még az oktatásnál szeretném megemlíteni a gyermekétkeztetést, ami, úgy gondolom, szintén nem egy megoldott probléma. Ha jól tudom, amikor az egyházi fenntartású intézmények - több településtől, akikkel mi kapcsolatban vagyunk, több települési önkormányzattól tudtam meg - átvették a településektől az oktatási intézmények fenntartói jogát, olyan megállapodást kötöttek, hogy az étkeztetés ott maradt a településeknél, ezáltal az kvázi szinte 100 százalékban finanszírozva van, míg a nemzetiségeknél ez itt maradt nálunk. Nagyon sok az ingyen étkező gyermek, ezáltal a valós étkezési költségeknek körülbelül a 30-40 százaléka a finanszírozott, a többit szintén az intézményeknek kell kigazdálkodnia. Az oktatásról így ennyit szerettem volna.

Természetesen törekszünk nagy figyelmet fordítani őseink kultúrájának megőrzésére, illetve továbbadására is. Ezt tesszük saját rendezvények szervezésével, több nagyobb volumenű rendezvényünk van, ahol 500-700 embert a közösségből tudunk összehozni, továbbá ugyanúgy erkölcsileg is és anyagilag is igyekszünk támogatni a román nemzetiségű egyesületeket, folklóregyütteseket, énekkarokat, illetve román nyelvű kiadványok megjelentetését is. Példának okáért a 2019. évben is az önkormányzat elkülönített erre forrásokat, és a jövőre való tekintettel is a kultúra megőrzése és továbbadása is a küldetésünk marad.

A civil szervezetekre is szeretnénk nagyobb odafigyelést szentelni, hiszen nekik is nagy közösségteremtő erejük van, illetve ők is nagyban közreműködnek a kultúra ápolásában, továbbadásában. Itt szeretnénk minél sűrűbben kerekasztal-megbeszéléseket az ilyen szervezetekkel.

Ami még egy fontos feladatunk, úgy gondolom, az a fiatal generáció, a fiatalság nagyobb számban történő bevétele, hogy így fogalmazzak, a román közéletbe. Sajnos, ezek a hagyományok és szokások, legalábbis nálunk, már nem nagyon öröklődnek a családokban, ezért ezen feladat oroszlánrésze, ha fogalmazhatok így, az intézményekre és az iskolákra hárul. Pontosan ezért is nagyon sok versenyt, mesemondó, felolvasó kulturális versenyt szervezünk a gyermekek számára, de egyáltalán nem egyszerű ösztönözni őket, a diákokat a részvételre, ezért nagy hangsúlyt helyezünk a gyermekek díjazásra, illetve az idei évben a januári közgyűlésünkön egy új kitüntetést, egy új díjat is alapított a közgyűlés ennek érdekében. A fiatal generációt is így tudnánk talán jobban beintegrálni, hogy számukra kedvező programokat, fiatalos rendezvényeket szervezünk.

Természetesen nagy figyelmet fordítunk a települési román nemzetiségi önkormányzatokra is, akik szintén nagy erővel járnak közbe az identitástudatunk megőrzésében és gyarapításában, valamint összefogják a közösségünk tagjait azokon a területeken, településeken, ahol székelnek. Szeretném kiemelni, hogy az előző években is és jelenleg is nagyon jó munkakapcsolatot ápolunk az ONÖSZ-szal, a szószóló úrral, ezáltal a nemzetiségi bizottsággal is, amit a jövőben is szeretnénk ugyanígy folytatni, ápolni, illetve több települési önkormányzattal is nagyon jó a kapcsolatunk, mint például a gyulaival, ahol az Országos Román Önkormányzat is székel.

Úgy gondolom, hogy a román nemzetiséghez való tartozásom eddigi egész életem során elkísért és megtisztelő számomra, hogy mindezeket keresztül a mai napig, és remélem, a jövőben is tovább szolgálhatom a magyarországi románságot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezem a bizottságunk tagjait, hogy kinek van esetleg kérdése. *(Kreszta Traján jelentkezik.)* Megadom a szót Kreszta Traján roma szószólónak.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Román! *(Derültség. - Elnök: Bocsánat! - Farkas Félix: Rokon, na! - Derültség.)* Félretéve a viccet, elnök úr, tisztelt jelenlévők, vendégek, szószólók, először is szeretném elnök úrnak megköszönni a részletes beszámolót. Valóban így van, hogy '11-től jómagam kezdtem el az intézményfelvételt, ez '14-ig tartott. Utólag be kell vallani őszintén, hogy nem minden megállapodás, amit a települési önkormányzattal kötöttünk, hibátlan. Sebtében át kellett venni intézményeket, például az elsőt Battonyán és erre az étkezési megoldásra például akkor nem gondoltunk. Ebből tanult Kiss-Rigó püspök úr, ő úgy vette át Battonyán a magyar intézményeket, hogy azt mondta, csak akkor veszem át az intézményt, ha az étkezés itt marad a városnál. Tehát tanultunk ezekből a példákból, de sajnos ez most visszaköszön olyan szempontból, hogy ez az intézményeknek több millió forintos pluszkiadást jelent. Erre valami megoldást keresni kell majd, maximálisan egyetértek velem.

Van egy másik gond, amiről elnök úr nem tett említést. Ugyanúgy, mint ahogy a németek és más egyéb önkormányzatok és szószólók is panaszkodnak, nálunk is probléma, hogy a pedagógusok jövőbeni képzése nagyon megkérdőjelezhető. Napokban járt az országos önkormányzatoknál Kozma püspök úr, a Gál Ferenc Főiskola rektora és tárgyaltunk például a román pedagógusképzésről és indítványoztuk, hogy jó lenne, ha a gyulai főiskolán indulna egy kar, ahol megoldható lenne a román gyermekek szállásának kérdése. Ugyanis ugyanazzal a problémával szembesülünk, mint más egyéb nemzetiség, hogy bizony sok az idős pedagógus, a pedagógusok újabban nem választják, vagy mert távoliak, az egyetem például Budapesten van, ott van a román képzés, Szegedre nem szívesen mennek, vagy más ok miatt. Tehát Gyula és térsége lenne az, ahol ezt a kérdést meg tudnánk oldani és egy átmenetet, egy hidat tudnánk képezni ebben a kérdésben. Csak megerősítésképpen szeretném elmondani, hogy szeretnénk ezt felvállalni és felhívni elnök úr figyelmét is, hiszen német szakos oktatás is van a Gál Ferenc Főiskolán. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, van-e esetleg valakinek még kérdése vagy hozzászólása. *(Senki sem jelentkezik.)* Itt már lehetett kicsit érezni, hogy nehéz röviden beszélni a feladatokról, mert annyi minden lenne, még akkor is, ha az ember nem megy bele a mélységeibe. Ezekről, elsősorban az oktatáshoz kapcsolódó kérdésekről, de minden egyéb kérdésről is, remélem, még ebben a hónapban az ONÖSZ-szel lesz közös egyeztetés. Már tavaly is ezeket a dolgokat, legalább is az országosok által fenntartott intézményekre, elkezdtuk összeállítani, annak ellenére, hogy ez költségvetési szintig nem jutott el. Remélem, hogy idén eljut.

Köszönöm szépen a felvetéseket. Bízom benne, hogy idén is jelentősen tudunk lépni. Ez azért is fontos, mert a kiegészítő köznevelési megállapodásoknál is, de az átlagbér típusú gazdálkodással működtetett nemzetiségi fenntartású intézményeknél is most már gyakorlatilag 2014-15 óta halmozódnak dolgok, amikben, azt gondolom, lépni kell a legközelebbi költségvetési évben. Köszönöm szépen.

Szerdán délután lesz az első házbizottsági ülés, akkor fogjuk megtudni a pontos parlamenti ülésrendet. Valószínűleg 17-e és 24-e is úgynevezett "A" hét lesz, tehát hosszú hét, a normál rövid hét, a "B"-hét, amikor bizottsági ülések lesznek, az a március 3-ai hét lesz, de ez szerdán lesz végleges. Ha tudjuk az időpontokat és a menetrendet, akkor majd csütörtök-pénteken keresném még az elnök urakat, hölgyeket, akikkel a következő bizottsági ülésen beszélnék át a terveiket. Azt szeretném, ha a következő három bizottsági ülésen, tehát március végéig mindenképpen ennek a bemutatkozó szakasznak a végére érnének. Ezzel a harmadik napirendi pontot lezárom.

Egyebek

A negyedik napirendi pont az Egyebek. Gyorsan és röviden néhány dolgot felvetnék.

Elsőként: Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr, a nemzetiségekért felelős tárca nélküli miniszterként történő novemberi meghallgatásán elhangzottak alapján, írt egy levelet Rétvári Bence államtitkár úrnak, amelyben kérte, hogy a Klebelsberg-fenntartású nemzetiségi intézményekkel kapcsolatban legyen egy nemzetiségi konferencia. Ez azért lenne fontos, hiszen a nemzetiségi intézményeink többsége Klebelsberg-fenntartású. Ennek a tematikájáról, időpontjáról egyeztetni fogunk. Kértem időpontot Maruzsa Zoltán államtitkár úrtól is, aki vissza is jelzett. Remélem, hogy egy-két napon belül az időpont fix lesz és természetesen a tematika összeállításához majd kérném Kissné Köles Erika segítségét, illetve az ONÖSZ-szal ezt előzetesen egyeztetnénk. Tehát a meghallgatáson elhangzott kérésnek lesz konkrét folyománya.

A második, amit fel szeretnék vetni, hogy kértem az országos önkormányzatokat, hogy a 2019. évi önkormányzati választások tapasztalatairól, ezek megtárgyalásáról, az általunk javasolt, szükségesnek tartott esetleges rendelet- vagy törvénymódosításokról a javaslataikat összegezzék és küldjék be. Kértük, hogy ezt 14-ig tegyék meg, nyolc országos önkormányzat, a szerb, horvát, román, ruszin, német, görög, ukrán, szlovák önkormányzat már el is küldte. Kérem a többieket is, hogy tegyék meg ezzel kapcsolatban a javaslataikat vagy észrevételeiket. Múlt héten csütörtökön keresett Pálffy Ilona elnök asszony, hogy a Nemzeti Választási Iroda, illetve a Nemzeti Választási Bizottság értékelte a választások tapasztalatait és lennének észrevételeik, módosító indítványaik, ezekről szeretnének egy előzetes konzultációt csinálni. Azt ígértem, hogy a mai ülés után vissza fogom hívni és egyeztetünk egy időpontot.

Én előzetesen beszéltem velük, és kértem egyrészt Alexov Lyubomirt, illetve mivel elég sűrű mindenkinek az időbeosztása, Paulik Antalt is a NEB részéről, illetve kértem elnök asszonyt az ONÖSZ részéről is, hogy rövid úton két emberrel ezt beszéljük meg, hogy az informális egyeztetést meg tudjuk csinálni. Amik bejöttek országos észrevételek, azokat természetesen mindenkinek ki fogom majd küldeni. Amint megvolt ez az egyeztetés, és amint a választási iroda és bizottság benyújtja a beszámolóját, akkor természetesen azonnal napirendre tűzzük, és részletesen át fogjuk tárgyalni az egészet.

A harmadik dolog, amit szeretnék említeni: kértem az ONÖSZ elnök asszonyát, hogy tartsanak egy olyan ONÖSZ-ülést, amelyre minden szószólót is hívjanak meg, ahol csinálnánk egy indító megbeszélést a 2021. évi központi költségvetési törvény nemzetiségeket érintő irányairól, hogy milyen területeken, milyen irányban próbáljuk összerakni és összeállítani az

igényeinket; ahol a választási tapasztalatokról lehetne beszélni, illetve roma programokról is. Majd ennek az időpontját is elnök asszonnyal egyeztetjük, és haladéktalanul megküldjük mindenkinek.

A 4. pont, amelyet részben Szolga József már említett: megy már hosszú ideje a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosító csomagjának az egyeztetése. Ez a múlt hét csütörtöki tárcaközi egyeztetésen jutott el odáig, hogy elvileg és többé-kevésbé a gyakorlatban is a módosító csomag tartalmi részeit lezártuk, és lesz körülbelül három hét, amíg a módosító csomagnak a pontos szövegezése meg a kodifikáció megtörténik. Természetesen ahogy meglesz a végleges anyag, ismételten mindenkinek ki lesz küldve, ahogy korábban is a menet közbeni változatok. Utána megy ez egy kormányülésre, és vélhetően kormányegyetértséssel - ezt ma a miniszterelnök-helyettes úrral is tisztáztam - a nemzetiségi bizottság fogja benyújtani a teljes csomagot, mint ahogy az előző hat évben is mindig a nemzetiségi bizottság nyújtotta be minden esetben a nemzetiségeket érintő törvénymódosító javaslatokat, hogy el tudjuk kerülni a benyújtó személyéből adódó esetleges politikai problémákat meg vitákat.

Tehát megköszönöm egyrészt a munkabizottság munkáját a nemzetiségi bizottság részéről, köszönöm az ONÖSZ-nek az ebben való munkáját, és remélem, hogy bő másfél hónap múlva, de még időben be tudjuk nyújtani az egész csomagot. Ebben elvileg és a gyakorlatban is azok a módosító javaslatok lesznek benne, amelyekben minden tárca egyetértett, az ONÖSZ is, a NEB is és minden tárca is. Tehát várható, hogy nem lesz ezzel szemben más politikai szándék, ami akadályozhatná ennek az elfogadását.

Akkor végül 5. pontként: az Országgyűlés működését és a képviselők jogállását érintő egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi CVIII. törvény decemberi módosításával a nemzetiségi bizottságnál is lehet több alelnök. Az alelnök személyére vonatkozóan a parlament részére a javaslatot a házelnök úr teheti meg. Ezzel kapcsolatban majd csinálunk egy informális egyeztetést, illetve a szerdai házbizottsági ülésen a házelnök úrral fogok egyeztetni, hogy ezt mikor és hogyan kívánja megtenni, hogy a lehetőséggel éljünk.

Én igazából ennyit szerettem volna elmondani azzal, hogy március 3-án, kedden biztos, hogy lesz bizottsági ülésünk. Amennyiben a korábban említett anyagok miatt valamiért szükséges, hogy hamarabb legyen, akkor ezt azonnal fogom jelezni.

Átadnám a szót annak, akinek az egyebekben van mondanivalója.
(*Jelzésre:*) Kissné Köles Erika szlovén szószóló!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen az eddig elhangzottakat. Nekem egy kéréssem lenne: ha adott esetben ülésezik a nemzetiségek jogairól szóló módosítást előkészítő munkacsoport, akkor esetleg jelezhetnék nekünk mezei szószólóknak is, mert ha itt vagyok Budapesten, szívesen beülnék hallgatóságnak, vagy esetleg valamilyen észrevételt szintén tehetnék. Tehát az, hogy csütörtökön kapok egy levelet, majd hétfőn egy olyat, hogy megkööröztették, engem nem elégít ki konkrétan. Lett volna egy-két javaslatom, egyszerűen nem volt rá érkezésem. Úgyhogy tisztelettel kérem, minket is azért tekintsenek a bizottság tagjainak a jövőben. Köszönöm szépen.

További kéréssem van, a munkatervünkben szerepel a Bethlen Gábor Alapkezelő vezérigazgatójának a meghallgatása. Ezzel kapcsolatban, azt hiszem, célszerű lenne átgondolni azokat a konkrét pontokat, amelyeknek a

kezelése már nem igazán tűr halasztást. Teljesen konkrétan: a különböző támogatások, amelyeket az országos önkormányzatok részére juttatnak, különböző jogcímek alapján jutnak el az országos önkormányzatokhoz, és a támogatói okirat szabályozza, hogy mit, mikor és hogyan módosítanak. Meglehetősen szabadon változnak ezek, gyakorlatilag évről évre változnak, amiről az országos önkormányzat hivatalai valamikor tudomást szereznek, mondjuk, januárban.

Nagyon sokan tudják, itt is elhangzott, azt hiszem, valamelyik elnök úr vagy elnök asszony mondta, hogy a támogatások felhasználására, illetve esetleges felhalmozására nyilván lehetőség sincsen, de nagyon sok olyan ellentmondást rejt magában a támogatói okiratok által szabályozott jelenség, mint például a januári bérkifizetések, illetve azok adóvonzatainak a fizetése is megingott. Én nem akarok itt most konkrét részletekbe menni, de ha december 31-én le kell zárni egy költségvetési évet, januárban béreket kellene fizetni, és még a támogatói okiratot sem ismerik, akkor elég nehéz esetleg garanciákat vállalni arra, hogy akkor januárban fizetés lesz. Hogy ennek a pontos menete micsoda, erről szívesen beszélgetek azzal, akit esetleg részleteiben ez érint, mindenesetre erre oda kell figyelni. A mostani támogatói okiratok is tartalmazznak olyanokat, amelyek a jövő év januári bérkifizetést, illetve az adóvonzatok kifizetését semmilyen szinten nem garantálják.

Ugyanide tartozik, és azért mondom, mert egy kicsit elébe kellene menni ezeknek a dolgoknak, és ezért fontos, hogy ha a BGA-val tárgyalunk vagy beszélünk, akkor ezeket valamilyen, nem tudom, garanciákkal próbáljuk meg biztosítani. Egészen mostanáig például a támogatások felhasználásának a módosításánál akár 100 százalékos eltérés esetén is lehetett utólagos beszámolás alapján. Most ez megváltozott, 50 százalékra módosították ezt a lehetőséget szintén beszámolás alapján, de például a támogatások továbbjuttatása - ugye nagyon sok önkormányzatnál vannak további intézmények, amelyek működése az országos nemzetiségi önkormányzatokon keresztül zajlik, és adott esetben egyszerűen nem tudják már ezt a helyzetet kezelni. Tehát azt gondolom, célszerű lenne minél hamarabb erre a beszélgetésre sort keríteni.

Ugyancsak biztatom az országos önkormányzatok vezetőit, hogy az ilyen és a hasonló anomáliákat gyűjtsék egybe. Biztos, hogy van megoldás, csak nyilván a BGA-hoz is először került ez a helyzet, a nemzetiségi önkormányzatok működése és egyáltalán a költségvetésének a kezelése egy speciális terület. Azt hiszem, nyilván eredményre tudunk jutni, de nem lehet elodázni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Paulik Antal!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Itt egy kicsit mintha meg lettem volna szólítva Erika által, ezért kívánok reagálni.

Szerencsétlen helyzet az, hogy két munkacsoportról beszélünk, mind a kettő munkacsoport. Az a munkacsoport, amelyet a bizottság hozott létre, és amelynek a nemzetiségi törvény módosításának előkészítése volt a feladata, egy öttagú munkacsoport, amelynek az utóbbi üléséről is időben megküldtük mindenkinek a meghívót, az anyagot. Volt, aki el is jött, nem is kevesen, voltunk nyolcan talán ahhoz képest, hogy öten vagyunk tagjai ennek a munkacsoportnak.

Ami a másikat illeti, a minisztériumit, a Miniszterelnökségét, ott mi is úgy kaptunk meghívót, hogy nagyon szűk határidő volt, és aztán meg is változott az időpont, péntekről visszatették csütörtökre, illetve kiküldték azt az anyagot, amit összeállítottak a beérkezett egyéb kiegészítésekről, és ezt vitatta meg aztán a munkacsoport. Ennek igazából kialakult tagsága olyan értelemben, hogy személyre lenne lebontva, nemigen van. Innen, a bizottságból felváltva vettünk részt néhányan, gyakorlatilag talán négyen egy-egy alkalommal vagy több alkalommal is. Tehát nem volt egy kialakult összetétele. Igazából a döntések meg úgy születtek meg, hogy a tárcák mindegyik felvetésre reagáltak és általánosságban azt fogadták el, ami az egyszerűbb.

Ehhez kapcsolódik még egy dolog. Elnök úr, említetted, hogy bizottsági előterjesztésben gondolkodsz továbbra is. Azt gondolom, hogy ez nem feltétlenül jó ötlet. Tehát nem javaslom a magam részéről a bizottsági munkacsoport vezetőjeként, hogy ezt bizottságként terjesszük elő, hiszen tartalmában az esetek több mint 90 százalékában gyakorlatilag olyan változtatások vannak, amelyek a kormányhivatalok részéről, tehát a kormányoldalról érkeztek be, azoknak a javaslatoknak pedig, amelyeket a bizottsági munkacsoport javaslatként tett a három-négy, nem tudom, hány fordulóban, azoknak csak töredéke került be. Tehát ha most bizottsági előterjesztésként nyújtjuk be, akkor kvázi lezárjuk ezt a folyamatot, az előkészítés folyamatát formálisan, mert beterjesztjük és megszavazza a parlament vagy nem, nehezebb lesz aztán érvelni a mellett, hogy a bizottsági javaslatokkal, ha még lesznek - márpedig kellene hogy legyenek még a ciklus vége előtt -, újra megnyithassuk a törvényt. Egyelőre várjuk meg, mondjuk, a végleges szövegét ennek a Miniszterelnökség által előkészített tervezetnek, de gyakorlatilag, mondom, 94-95 százalékában biztos, hogy csak azok a javaslatok mentek keresztül a szűrőkön, amelyeket a Miniszterelnökség önmaga, illetve a kormányhivatalok fogalmaztak meg. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Szerintem most ne menjünk bele ebbe a vitába, egy észrevételt azonban tennék. A Miniszterelnökség által most már ez a hetedik, azt hiszem, tárcaközi egyeztetés volt. Ez hat-hét minisztérium, ott is esetenként több államtitkárság, valamint az Alapjogok Biztosának Hivatala, kormányhivatalok s a többi, tényleg a legszűkebb körben is 20-22 ember volt, aki csinálta. A saját munkacsoportunk meg időnként az időpontokkal kicsit falhoz volt állítva, tudom, tehát nagyon röviddel előtte voltak jelezve időpontok.

A benyújtást majd megbeszéljük, bár szerintem nem 90 százalék, és más oka van annak, ami miatt fontosnak tartom. Igazából csak ennyi lett volna a megjegyzésem. Pontosabban - és ezt a szószóló úr nem mondta -, azokon a gondokon, amelyeket Kissné Köles Erika felvetett, most, a múlt csütörtökön is tételesen, gyakorlatilag pontról pontra végigmentünk, sőt ennél többön is. Én személy szerint is az országos német önkormányzat elnök asszonyától múlt héten kértem a támogatói okiratot meg vagyongazdálkodási szerződést, hogy tételesen meg tudjam nézni, meg vissza tudjuk nézni, de ezek nem alapvetően a költségvetés és az államháztartási törvény, illetve a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítását igénylik, de mivel ott volt már nyolc tárca, ezért abszolút konkrétan - ezt az ONÖSZ nevében a bolgár elnök úr is felvetette - mi is végigvettük. Tehát remélem, hogy pont a 2021-es költségvetési törvény, illetve az ezt megalapozó salátatörvény keretében az

államháztartási törvényben is tudunk majd végre lépni a pénzmaradványban és egy sor más dologban, amiről beszéltünk.

Van-e valakinek még hozzászólása egyebekben? *(Szolga József jelentkezik.)* Szolga József horvát szószóló.

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Csak a szlovén szószóló asszonynak válaszolva... *(Kissné Köles Erika: Tudunk négy szemközt is beszélgetni!)* Nem akarok négy szemközt! *(Derültség.)* Annyit szeretnék hozzátenni ahhoz, ami felvetődött, hogy ne úgy tekintsenek ránk, a munkacsoportra, hogy nekünk bármi közünk volt ehhez a tárcaközi bizottsághoz, mert tényleg úgy jött, mint mindenkinek. Az, hogy részt vettünk benne, vagy személyre szólóan küldték a meghívót, az ő nyilvántartásuk alapján történt.

A másik csak kiegészítés: az 50 százalék nem visszalépés, hanem előrelépés, mert az egész támogatáshoz viszonyított 50 százalékról van szó. Ez elhangzott ott, az elnök úr meg tudja erősíteni. Tehát a Miniszterelnökség részéről elhangzott, hogy az önkormányzatok félreértik az 50 százalékot, az az egész támogatásra vonatkozik, az egész támogatás 50 százalékára. Ígéretet kaptunk, hogy a bér vonatkozásában mindenképpen... Mi még felvettük a rezsit is. Tehát azért napirenden van. Köszönöm.

ELNÖK: Giricz Vera ruszin szószóló asszony.

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Csak egy nagyon gyakorlatias kérést szeretnék megismételni. Az alakuló ülésünkön felmerült az az igényünk, hogy miután elkészülnek a hivatal új helyiségei, az új épületek, mi is kaphatunk egy termet. Már a Miniszterelnökség is elköltözött a parlamentből. Esetleg kaphatnánk egy termet?

ELNÖK: Ezt hivatalosan írásban kezdeményeztem, kértem házelnök úrtól. A szerdai ülésen újra rá fogok kérdezni. A megbeszéltek alapján személyesen egyeztettem vele és kértem, novemberben írásban is hivatalosan kértem, hogy kapjunk... *(Farkas Félix: A Budai Várban!)* A parlamentben, nem a Budai Várban! *(Derültség.)* ...a bizottság részére helyet.

Van-e esetleg még az egyebekben hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs további hozzászólás. Köszönöm szépen mindenkinek a részvételt, és amint a házbizottság ülése után végleges lesz az őszi menetrend, mindenkinek haladéktalanul megküldöm. *(Kissné Köles Erika: A tavaszt küldd előbb, elnök úr!)* Bocsánat, a tavaszt! Köszönöm szépen, az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 27 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Szűcs Dóra és dr. Lestár Éva